Suomen Varustamot

LAUSUNTO 16.04.2025

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta

Asia: Komission tiedonanto: Puhtaan teollisuuden ohjelma

Suomen varustamot (SV) kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa. SV yhtyy suurimmaksi osin perusmuistiossa liittyviin näkemyksiin ja Suomen kantoihin mutta **esitämme seuraavia parannuksia/tarkennuksia**:

2040 Ilmastotavoite

SV korostaa, että päästövähennystavoitteet kansanvälisessä meriliikenteessä täytyy olla yhteneväiset. Eurooppalaiset varustamot ja SV pitää tärkeänä, että EU:n vuoden 2040 ilmastotavoitteen merenkululle linjataan vuonna 2023 hyväksytyn IMO KHK Strategian 2040 tavoitteiden tai tarkistuspisteiden (vähintään -70 %, tavoitellen -80%) mukaisesti ja hiljattain, vielä alustavasti hyväksytyn IMO:n nettonolla päästövähennystoimenpidemääräyksen kanssa. Komission tiedonannossa vuoden 2040 ilmastotavoitteista on myös näin viitattu. Esitämme että Suomen kantaan kohtaan ”*Suomi tukee komission ehdotusta asettaa EU:lle vuodelle 2040 90 %:n nettopäästövähennystavoite, joka kattaa sekä päästöt että poistumat*”, **lisätään: ”*pois lukien merenkulku, joka tulisi olla linjassa IMO:n päästövähennystavoitteiden kanssa*.”**

Tausta ja haasteet
EU:n "Fit for 55" -paketti ja IMO:n 2023 kasvihuonekaasustrategia asettavat merenkululle tiukat päästövähennystavoitteet: 55 % vähennys vuoteen 2030 mennessä ja nettonolla päästöisyys vuoteen 2050 mennessä. Tämän lisäksi IMO:n 2030 tavoite on että 5–10% meriliikenteen käyttämästä energiasta tulisi lähes nolla ja nollapäästöisistä polttoaineista ja energia lähteistä. Merenkulku on mukana EU ETS:ssä ja FuelEU Maritime -asetuksessa, mutta sen energiasiirtymä on haastava, sillä vähähiiliset ja nollahiiliset polttoaineet ovat neljä kertaa kalliimpia ja niiden saatavuus on rajallista.

EU -rahoitus
Esitämme että Suomen kantaan **lisätään**: ***”yksinkertaistetaan innovaatiorahaston hakuprosessia pk-yrityksille ja pyydetään innovaatiorahasto julkaisemaan meriliikenteelle kohdennettuja hakuja.”***
Lisäksi esitämme, että Suomen kantaan **lisätään:** ***”kansallisia EU:n päästökauppajärjestelmän tuottoja ohjataan fossiilisten sekä vähähiilisten ja nollahiilisten polttoaineiden tuotannon ylös ajoon ja siirtymäajalla hintaeron kaventamiseen merenkulkualalla.”***

Uusiutuva ja vähähiilinen vety
Pidämme tärkeänä Suomen kannassa, meriliikenteen kestävien polttoaineiden tuotannon edistämisestä Euroopassa. Esitämme, että FuelEUMaritime -asetusta ja RED III -direktiiviä vahvistetaan velvoittamalla polttoainetoimittajia tuottamaan EU:ssa vähintään 40 % merenkulun uusiutuvista polttoaineista. Asetetaan RED III:n 1,2 %:n alatavoite RFNBO-polttoaineille sitovaksi, tämä auttaa jäsenmaita varmistamaan meriliikenteen tarvitsemia RFNBO-polttoainemääriä. FuelEU Maritime -asetuksessa skaalautuville RFNBO:lle on kannustimia, mutta jos näiden käyttö vuoteen 2031 mennessä ei ylitä 1%, vuonna 2034, alusten käyttämille RFNO polttoaineille asetetaan 2% käyttövelvoite.

Kohtuuhintainen energia

Energiadirektiiviin liittyen SV haluaa painottaa tärkeyttä jatkaa lentoliikenteen ja merenkulun polttoainetta koskevaa poikkeusta. Jo voimassa olevista puhtaan siirtymän lainsäädäntövelvoitteista koituvat kulut heikentävät merenkulkutoimialan kannattavuutta ja kilpailukykyä. 'SV esittää, että Suomen kantaan, kohtaan *"Suomi kannattaa energiaverodirektiivin uudistuksen keskeisiä tavoitteita sisämarkkinoiden toiminnan parantamiseksi, päästöohjauksen tehostamiseksi ja verotuottojen turvaamiseksi",* **lisätään:** ***"huomioiden merenkulun ja ilmailun erityispiirteet, jotka johtuvat kyseisten elinkeinojen globaalista luonteesta ja joihin alueellinen verotus ei sovi."***

SV korostaa myös tulevaisuuden tarvetta kehittää satamien infrastruktuureja osittaisiksi energiakeskuksiksi, ja pyydämme että tarkistetaan AFIR-asetusta sähköpolttoaineiden tankkausvaatimuksilla ja laaditaan merenkulkualan teollisuusstrategia. Lisäksi, että luodaan tiukat turvallisuusvaatimukset uusille polttoaineille.

Teollisuuden vähähiilistymistä nopeuttava säädös

Pyydämme että kappaleeseen, **lisätään: "*Tämän lisäksi, kilpailukyvyn säilyttämiseksi eurooppalaisten varustamoiden hallinnollista työtaakkaa on vähennettävä*"**.

Suomen Varustamot
Mats Björkendahl